

**Vlaamse Toezichtcommissie voor het
elektronische bestuurlijke
gegevensverkeer**

**Beraadslaging VTC nr. 29/2018 van
16 mei 2018**

Betreft: Aanvraag tot machtiging van het mededelen van gecodeerde persoonsgegevens van leerlingen van het basis en secundair onderwijs die in de stad Antwerpen wonen of onderwijs volgend door het Agentschap voor Onderwijsdiensten (AgODi) en het agentschap voor Hoger Onderwijs, Volwassenenonderwijs, Kwalificaties en Studietoelagen (AHOVOKS) aan de stad Antwerpen in het kader van het project Antwerp Children's Zone.

I. ELEMENTEN VAN DE AANVRAAG

A. WETTELIJKE, DECRETALE EN REGLEMENTAIRE GRONDSLAGEN

1. De Vlaamse Toezichtcommissie (hierna: "de VTC");
2. Gelet op het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer (hierna: "het e-govdecreet"), inzonderheid de artikelen 8 en 11;
3. Gelet op het besluit van de Vlaamse Regering van 15 mei 2009 betreffende veiligheidsconsulenten;
4. Gelet op de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens (hierna "WVP");

5. Gelet op het Koninklijk besluit van 13 februari 2001 ter uitvoering van de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens (hierna "KB van 13 februari 2001");

B. VERLOOP VAN HET ONDERZOEK

6. Gelet op de aanvraag, ontvangen op 15 mei 2018;

7. Gelet op de evaluatie van de beveiliging van AgODi, van 13 februari 2017, ontvangen op 10 mei 2017;

8. Gelet op de evaluatie van de beveiliging van AHOVOKS, ontvangen op 13 februari 2017, ontvangen op 8 mei 2017;

9. Gelet op de evaluatie van de beveiliging van de stad Antwerpen, van 5 juli 2013 (naar aanleiding van het dossier VTC/30/2013), ontvangen op 1 juli 2014;

10. Gelet op de bespreking van het dossier op de vergadering van de VTC van 16 mei 2018;

11. Beslist op 16 mei 2018, na beraadslaging, als volgt:

II. ONDERWERP EN CONTEXT VAN DE AANVRAAG

12. Uit de Vlaamse onderwijsstatistieken blijkt echter dat kinderen uit kansarme gezinnen en gezinnen met een migratieachtergrond meer kans lopen dan kinderen uit andere gezinnen om een hindernissenparcours in het onderwijs te moeten doorlopen. Vanwege het grote aantal van deze gezinnen die in Antwerpen wonen, vallen de cijfers voor de stad nog meer op. Dat wordt onder andere duidelijk in de cijfers met betrekking tot ongekwalificeerde uitstroom. In het schooljaar 2012-2013 bedroeg het gemiddelde percentage ongekwalificeerde uitstromers in Antwerpen het dubbele van het gemiddelde percentage in Vlaanderen met name 24,6 % in de stad Antwerpen versus 11,7% in Vlaanderen (departement Onderwijs en Vorming van de Vlaamse overheid, 2015).

13. Uit onderzoek blijkt verder dat kansarmoede, en de onderwijsproblematiek die hieraan gerelateerd is, vaak geconcentreerd is in bepaalde wijken. Slechte onderwijsuitkomsten zijn dus ruimtelijk geconcentreerd, en dat het meest in arme stedelijke wijken van grote steden of gedeïndustrialiseerde gemeenten. Jonge inwoners van die wijken komen vaker in aanraking met schoolse achterstand, wat hun kans op ongekwalificeerde uitstroom vergroot, en de kansen op het aanvatten van een studie in het hoger onderwijs verkleint. Uitgaande van de sterke relatie tussen de

onderwijsprestaties van een kind en de omgeving waarin het leert en leeft (thuis, school en wijk), wil de stad Antwerpen ervoor kiezen om, in navolging van Harlem en Rotterdam, een Antwerp Children's zone (A'rea 2020) op het Kiel te ontwikkelen. De actieradius wordt daarmee verbreed van een schoolgericht project naar 'een wijkgericht project dat leerachterstand en ongekwalificeerde uitstroom wil aanpakken door de leefwerelden van een kind – huis, school en daarbuiten – maximaal te ondersteunen. Dit vraagt volgens de bevoegde schepenen (Onderwijs enerzijds en Sociale Zaken anderzijds) om 'een integrale aanpak, een coherent geheel van acties op verschillende domeinen die samen het verschil kunnen maken voor kinderen met leerachterstand.

14. Ter ondersteuning van het project Antwerp Children's Zone vraagt Algemeen Onderwijsbeleid van de stad Antwerpen gecodeerde persoonsgegevens van leerlingen van AgODi en AHOVOKS.

15. De gegevens die werden verkregen via beraadslaging VTC nr. 2014/31 van 29 oktober 2014 worden in het kader van het Antwerp Children's zone (A'rea 2020) project gebruikt om de leerlingenpopulatie in de scholen in de wijk Kiel te vergelijken met het Antwerpse gemiddelde of andere wijken in de stad. Het gaat met name om het aandeel leerlingen met schoolse vertraging, het aandeel ses¹-leerlingen, de verdeling van leerlingen over de verschillende onderwijsvormen, het aandeel leerlingen dat buitengewoon onderwijs volgt. Dit is nodig om een goed beeld te krijgen van de leerlingenpopulatie in de Kielse scholen en de belangrijkste knelpunten in kaart te brengen. Met behulp van deze data uit de beraadslaging VTC nr. 2014/31 was het mogelijk om na te gaan in welke Antwerpse wijken de noden het hoogst zijn. Om echt te kunnen nagaan wat de impact is van het project, is er nood aan gegevens over bijvoorbeeld doorstroom naar hoger onderwijs of attesteringen.

III. ONDERZOEK VAN DE AANVRAAG

A. ONTVANKELIJKHEID

16. Het betreft de gecodeerde identificatiegegevens van leerlingen, ondermeer geslacht en geboortjaar, het schooltraject en doorstroom naar hoger onderwijs (zie onder B.2.1. voor een volledig overzicht van de gegevens).

17. In casu betreft het aldus een latere verwerking van gegevens die informatie bevatten omtrent een identificeerbare natuurlijke persoon. Deze gegevens kunnen dus als persoonsgegevens in de zin van artikel 1, §1, WVP, gekwalificeerd worden.

¹ Sociaal-economische situatie

18. Aangezien deze persoonsgegevens op een geautomatiseerde wijze worden verwerkt, is de WVP van toepassing².
19. Overeenkomstig artikel 8, eerste lid, van het e-govdecreet vereist elke elektronische mededeling van persoonsgegevens door een instantie³ een machtiging van de VTC, tenzij de elektronische mededeling van gegevens al onderworpen is aan een machtiging van een ander sectoraal comité, opgericht binnen de Commissie voor de Bescherming van de Persoonlijke Levenssfeer.
20. De persoonsgegevens worden opgevraagd AgODi en AHOVOKS. AgODi en AHOVOKS zijn beide een "instantie" in de zin van artikel 4, § 1, 2° van het decreet van 26 maart 2004 betreffende de openbaarheid van bestuur, en vallen bijgevolg onder het toepassingsgebied van artikel 8 van het e-govdecreet.
21. De VTC is derhalve bevoegd om voorliggende machtigingsaanvraag te behandelen.

B. TEN GRONDE

B.1. FINALITEITSBEGINSEL

1. Artikel 4, §1, 1°, WVP, stelt dat iedere verwerking van persoonsgegevens eerlijk en rechtmatig moet zijn. Dit houdt in dat iedere gegevensverwerking dient te gebeuren op een transparante wijze en mits naleving van het recht. Overeenkomstig artikel 4, §1, 2°, WVP, dienen persoonsgegevens voor welbepaalde, uitdrukkelijk omschreven en

² Art. 3, §1 WVP.

³ Het begrip 'instantie' wordt gedefinieerd in artikel 2, 10°, van het decreet als: "een instantie, vermeld in artikel 4, §1, van het decreet van 26 maart 2004 betreffende openbaarheid van bestuur".

Art. 4. § 1. Dit decreet is van toepassing op de volgende instanties :

1° het Vlaams Parlement en de eraan verbonden instellingen;

2° de diensten, instellingen en rechtspersonen die afhangen van de Vlaamse Gemeenschap of het Vlaamse Gewest;

3° de gemeenten en de districten;

4° de provincies;

5° de andere gemeentelijke en provinciale instellingen, met inbegrip van de verenigingen zonder winstoogmerk waarin één of meer gemeenten of de provincies minstens de helft van de stemmen in één van de beheersorganen heeft of de helft van de financiering voor haar rekening neemt;

6° de verenigingen van provincies en gemeenten, bedoeld in de wet van 22 december 1986 betreffende intercommunales, en de samenwerkingsvormen zoals geregeld in het decreet van 6 juli 2001 houdende intergemeentelijke samenwerking;

7° de openbare centra voor maatschappelijk welzijn, hierna O.C.M.W.'s te noemen, en de verenigingen, bedoeld in hoofdstuk 12 van de organieke wet van 8 juli 1976 betreffende O.C.M.W.'s;

8° de polders, bedoeld in de wet van 3 juni 1957 betreffende polders, en de wateringeng, bedoeld in de wet van 5 juli 1956 betreffende wateringeng;

9° de kerkfabrieken en de instellingen die belast zijn met het beheer van de temporalieën van de erkende erediensten;

10° alle andere instanties binnen het Vlaamse Gewest en de Vlaamse Gemeenschap.

gerechtvaardigde doeleinden te worden verkregen en mogen zij niet verder worden verwerkt op een wijze die, rekening houdende met alle relevante factoren, met name de redelijke verwachtingen van de betrokkene en met de toepasselijke wettelijke en reglementaire bepalingen, onverenigbaar is met die doeleinden. De VTC onderzoekt hierna de verschillende aspecten van dit finaliteitsbeginsel.

Oorspronkelijk doeleinde van de gegevensverwerking:

22. De leerlingengegevens worden momenteel voor verschillende doeleinden gebruikt. Zo is het noodzakelijk om over de leerlingengegevens te beschikken om de middelen (werkingsbudgetten en personeelsomkadering) voor de onderwijsinstellingen en begeleidende diensten te kunnen berekenen. De leerlingenaantallen bepalen ook de dotaties van de Gemeenschappen (artikel 39 van de bijzondere wet van 16 januari 1989 betreffende de financiering van de Gemeenschappen en de Gewesten). Daarnaast worden de leerlingengegevens gebruikt om de leerplichtcontrole te kunnen uitvoeren. De leerlingengegevens worden ook aangeleverd aan de afdeling Studietoelagen, die deze gegevens gebruiken om schooltoelagen toe te kennen en terug te vorderen. Ten slotte leveren de leerlingengegevens belangrijke beleidsinformatie, zoals schoolpopulatie, opleidingsbehoeftes en slaagkansen.

23. De wettelijke basis voor die oorspronkelijke gegevensverwerking is:

- Wet van 29 mei 1959 tot wijziging van sommige bepalingen van de onderwijswetgeving
- Wet van 29 juni 1983 betreffende de leerplicht
- Artikel 39 van de bijzondere wet van 16 januari 1989 betreffende de financiering van de Gemeenschappen en de Gewesten
- Decreet basisonderwijs van 25 februari 1997
- Decreet van 28 juni 2002 betreffende gelijke onderwijskansen (verder: GOK-decreet)
- Decreet van 8 juni 2007 betreffende de studiefinanciering van de Vlaamse Gemeenschap
- Decreet van 4 juli 2008 betreffende de werkingsbudgetten in het secundair onderwijs en tot wijziging van het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997 wat de werkingsbudgetten betreft

Doeleinde van de verdere verwerking:

24. Om het project van Antwerp Children's Zone (A'rea 2020) meer concreet vorm te geven, werd het algemene kader vertaald in een aantal specifieke doelstellingen:

- Verhoogde deelname van kansengroepen aan kleuteronderwijs
- Verhoogde kleuterparticipatie (kleuteraanwezigheid)
- Verminderen van schoolse vertraging
- Verhogen van leerprestaties en leerwinst
- Verhogen van taalvaardigheid bij anderstalige kinderen

- Verhogen van welbevinden van kinderen en jongeren op school
- Verhogen van ouderbetrokkenheid bij schoolcarrière van kinderen
- Verhogen van verwachtingen van kinderen én hun ouders tav de schoolcarrière (growth mindset)
- Verlagen ongekwalificeerde uitstroom

25. Om bovenstaande doelstellingen te kunnen realiseren, worden momenteel verschillende acties uitgerold in de scholen die deelnemen aan Antwerp Childrens' zone (A'rea 2020) (o.a. verlengde studietijd). Om de vooruitgang van de strategische acties te kunnen monitoren, heeft het onderwijsbeleid nood aan relevante gegevens en informatie. Het gaat daarbij onder meer over data met betrekking tot de doorstroom van leerlingen naar het hoger onderwijs, vroegtijdig schoolverlaten, (problematische) afwezigheden, kleuteraanwezigheden, uitgereikte studiebewijzen en attesteringen,

26. Meer bepaald wil algemeen onderwijsbeleid (AOB) van de stad Antwerpen:

- Een kennisgedreven, netoverschrijdend onderwijsbeleid voeren (cf "evidence-based policy in education"); een beleid dat onderbouwd wordt met inzichten uit de evoluties, prognoses en benchmarks inzake de kernthema's uit het onderwijsbeleid (armoede, diversiteit, gelijke onderwijskansen, spijbelen, schoolse vertraging, zittenblijven, capaciteit,...). De informatie die het onderwijsbeleid hiervoor nodig heeft, is niet op individueel niveau, maar geaggregeerd op buurt-, wijk- of districtsniveau. Hiervoor is verwerkte informatie nodig die inzicht geeft in de leerloopbanen van toekomstige instappers tot intrede in hoger onderwijs of op de arbeidsmarkt.
- Monitoren van de impact van beleidsacties in functie van strategische doelstellingen
- Sensibiliseren en informeren van onderwijspartners, beleidsmakers en AOB-medewerkers over onderwijsthema's in een grootstedelijke context
- Scholen (en meer specifiek de scholen die deelnemen aan project Antwerp Children's Zone) en andere onderwijspartners ondersteunen in hun beleidsvoerend vermogen;

27. De prioritaire doelgroep van deze acties zijn kinderen en jongeren die school lopen op het Kiel. Uitgaand van de stelling dat de omgevingscontext van kinderen een impact heeft op onder meer hun schoolse ontwikkeling, willen we in de data telkens een onderscheid maken tussen leerlingen die school lopen en wonen in de wijk Kiel en leerlingen die enkel school lopen in de wijk Kiel maar er niet wonen. Om een beter zicht te krijgen op mogelijke effecten die gegenereerd worden door de verschillende acties op het terrein, hebben we ook nood aan leerlingengevens van een vergelijkbare kansarme wijk in de stad Antwerpen. De keuze hiervoor is gevallen op de wijk Borgerhout intra muros (het deel van het district Borgerhout dat binnen de Antwerpse ring ligt) omwille van een vergelijkbare kansarmoede problematiek en morfologie van de wijk. Deze benchmark is erg belangrijk om een goed zicht te krijgen op de evolutie in de wijk Kiel. Evoluties krijgen maar echt betekenis als je deze kan plaatsen tegenover de algemene tendensen in andere wijken of in de stad Antwerpen als geheel. Hoe evolueert bijvoorbeeld kleuteraanwezigheid in vergelijking met de andere wijken van de stad? Om een zicht te krijgen op hoe effectief beleidsinterventies op dit domein zijn, is het belangrijk om te kunnen bekijken of bijvoorbeeld de kleuteraanwezigheid sterker verbetert in de wijk Kiel in vergelijking met vergelijkbare achterstandswijken.

28. Het algemeen onderwijsbeleid (AOB) van de stad Antwerpen werkt in het kader van het decreet op het Flankerend Onderwijsbeleid. Onder flankerend onderwijsbeleid wordt verstaan, het geheel van acties van een lokale overheid om, vertrekkende vanuit de lokale situatie en aanvullend bij het Vlaamse onderwijsbeleid, een onderwijsbeleid te ontwikkelen in samenwerking met de lokale actoren.

1° Opzetten van actieplannen die gericht zijn op de doelstellingen, vermeld in artikel 19, tweede lid, 2° van het decreet van 30 november 2007, in samenwerking met lokale actoren.

Deze doelstellingen zijn: gelijke onderwijskansen, kleuterparticipatie, spijbelen, probleemgedrag op school, ongekwalificeerde uitstroom, taalstimulering Standaardnederlands, betrokkenheid van ouders en de buurt, samenwerking tussen onderwijs, welzijn, cultuur, jeugd en sport, overgang van onderwijs naar arbeidsmarkt, doorstroming en oriëntering, geletterdheid of levenslang leren.

2° Opzetten van actieplannen die gericht zijn op de aanpak van de capaciteitsproblematiek, in samenwerking met lokale actoren.

29. De opdrachten die het Algemeen Onderwijsbeleid opneemt, zijn bekrachtigd in het bestuursakkoord van de stad Antwerpen en geoperationaliseerd in de strategische en operationele planning Stad Antwerpen - Strategische doelstellingen - algemeen onderwijsbeleid – 2014 –'18:

- Alle scholen werken samen met de stad opdat kinderen, tieners en jongeren de kans krijgen en grijpen om competenties te ontwikkelen en kwalificaties te behalen die leiden tot brede persoonsvorming en toegang tot hoger onderwijs en/of de arbeidsmarkt
- Er is voldoende onderwijscapaciteit in Antwerpen zodat alle leerlingen een geschikte plaats hebben

30. In het bestuursakkoord van de stad Antwerpen (2013-2018) wordt de rol van de Studiedienst Stad Antwerpen in het opmaken van de omgevingsanalyses voor de scholen bevestigd. Het bestuursakkoord vermeldt dat de Studiedienst Stad Antwerpen ("De databank sociale planning" genoemd) voor alle scholen jaarlijks schoolfiches zal opmaken die het profiel van de leerlingen en de evoluties daar van in kaart brengen. Antwerp Children's Zone (A'rea 2020) is een innovatieve aanpak. De opvolging van resultaten is van cruciaal belang. Infunctie daarvan krijgt het meten van de resultaten een belangrijke plaats in de uitrol van het project. In het opgeleverde rapport worden wat het meten en opvolgen van resultaten betreft nog keuzes gelaten. De Studiedienst stad Antwerpen heeft een belangrijke expertise rond meten en methodieken en het uitwerken ervan. Het college geeft de studiedienst van de stad Antwerpen de opdracht om de monitoring en analyse van de metingen voor te bereiden en te coördineren bij de implementatie van Antwerp Children's Zone op het Kiel. De nulmeting is hierbij van groot belang (*Collegebesluit 2016_CBS_1018*).

31. Het project Antwerp Children's Zone werd goedgekeurd door het *Collegebesluit 2016_CBS_10187*: eindrapport en managementsamenvatting van de studieopdracht en opstart participatie traject Children's zone (A'rea 2020) Kiel – goedkeuring. Het college keurde op 25 maart 2016 (jaarnummer 263) de ontwikkeling van een Antwerp

Children's Zone(principieel goed. Aangezien Childrens' zone een beschermd naam is, werd het project herdoopt tot A'rea 2020. Dit besluit past in de realisatie van volgende doelstellingen/projecten:

4 - Lerende en werkende stad

- 1SLW02 - Alle scholen werken samen met de stad opdat kinderen, tieners en jongeren de kans krijgen en grijpen om competenties te ontwikkelen en kwalificaties te behalen die leiden tot brede persoonsvorming en toegang tot hoger onderwijs en/of de arbeidsmarkt
- 1SLW0202 - Randvoorwaarden voor veilige, brede en kwaliteitsvolle leer- en leefomgevingen zijn gegarandeerd

32. De VTC is van oordeel dat het doeleinde in randnummer 27 e.v. welbepaald en uitdrukkelijk omschreven is in de zin van artikel 4, §1, 2°, WVP.

33. Aangaande vereiste van verenigbaarheid met het oorspronkelijk doeleinde, wijst de VTC erop dat de geplande verwerkingen, bestaan uit latere verwerkingen van gegevens die oorspronkelijk voor andere doeleinden werden verwerkt. De rechtmatigheid van deze latere verwerkingen is aldus afhankelijk van hun verenigbaarheid met de oorspronkelijke verwerking.

34. Overeenkomstig artikel 4, §1, 2°, WVP, mogen persoonsgegevens immers niet verder worden verwerkt op een wijze die, rekening houdende met alle relevante factoren, met name de redelijke verwachtingen van de betrokkene en met de toepasselijke wettelijke en reglementaire bepalingen, onverenigbaar is met die doeleinden. Deze bepaling maakt echter wel een uitzondering voor wat statistisch en wetenschappelijk onderzoek betreft: "*Onder de voorwaarden vastgesteld door de Koning na advies van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer, wordt verdere verwerking van de gegevens voor historische, statistische of wetenschappelijke doeleinden niet als onverenigbaar beschouwd*". Dit geldt voor de doeleinden die betrekking hebben op het creëren van beleidsinformatie.

35. Met betrekking tot het doeleinde Antwerp Children's Zone, kan gesteld worden dat uitgaande van het oorspronkelijk doeleinde van de gegevensverwerking en de uitdrukkelijke decretale bepalingen, de leerlingen en hun ouders of andere wettelijke vertegenwoordigers redelijkerwijze kunnen verwachten dat de gegevens omtrent de leerlingen opgevraagd worden bij de dienst van de Vlaamse overheid bevoegd voor de onderwijsinstellingen van het basisonderwijs en het secundair onderwijs.

36. Er kan dus geoordeeld worden dat de doeleinden van de latere verwerking verenigbaar zijn met deze van de oorspronkelijke verwerking.

Het toekomstige doel is rechtmatig te noemen.

37. Niettemin moet wel rekening worden gehouden met de belangen van de betrokkenen. Vandaar dat de vereisten van transparantie en beveiliging een doorslaggevende rol spelen (zie onder B.3 en B.5)

B.2. PROPORTIONALITEITSBEGINSEL

B.2.1. Aard van de gegevens

38. Overeenkomstig artikel 4, §1, 3°, WVP, moeten persoonsgegevens toereikend, terzake dienend en niet overmatig zijn, uitgaande van de doeleinden waarvoor zij worden verkregen of waarvoor zij verder worden verwerkt.

39. De volgende persoonsgegevens van de leerlingen worden gevraagd bij AgODi en AHOVOKS:

Gecodeerde persoonsgegevens	
Geboortejaar	Dit gegeven is belangrijk om de leeftijd van de leerling te kennen. Op basis hiervan kan de schoolse achterstand berekend worden
Geslacht	Er zijn belangrijke verschillen in de schoolloopbanen van jongens en meisjes, daarom is het belangrijk om over dit gegeven te beschikken. Bv in functie van de schoolse achterstand.
Statistische sector woonplaats leerling	Er worden gegevens opgevraagd over de woonplaats van de leerlingen. Dit is belangrijk om enerzijds een onderscheid te kunnen maken tussen leerlingen die in de wijk Kiel wonen en er school lopen, leerlingen die in de wijk Kiel wonen maar er geen school lopen en leerlingen die enkel in de wijk Kiel naar school gaan. Anderzijds is het ook belangrijk om de gegevens van leerlingen die in de wijk Kiel wonen te kunnen vergelijken met een vergelijkbare groep, namelijk leerlingen die een bepaalde wijk wonen. De gegevens over de woonplaats van de leerlingen zullen nooit worden meegedeeld op niveau van de statistisch sector van de woonplaats van de leerling, maar telkens geaggregeerd worden op wijkniveau.
Schooljaar	Dit gegeven geeft de periode aan waarop de gevraagde gegevens betrekking hebben.

Leerjaar	Voor een aantal indicatoren is het van belang om deze te kunnen uitsplitsen naar leerjaar. Dit is onder meer het geval voor de spijbelproblematiek en voor de doorstroom naar 1B.
Vestigingsplaats van de school: - Schoolnummer - Intern volgnummer van de vestigingsplaats	Deze gegevens zijn noodzakelijk om de school waar de leerling les volgt te kunnen identificeren. Belangrijk is dat gegevens over afzonderlijke vestigingsplaatsen niet aan derden worden meegedeeld, maar enkel aan de scholen zelf ter ondersteuning van het beleidsvoerend vermogen van scholen.
Hoofdstructuur Graad Onderwijsvorm Soort programma (voltijds/deeltijds) Administratieve groep	Dit zijn basisindelingen in ons onderwijssysteem die noodzakelijk gekend moeten zijn om enige zinvolle uitspraak te kunnen doen over de gevraagde onderwijsgegevens. De onderwijsvorm en het programma zijn een belangrijk kenmerk van de schoolloopbaan van leerlingen in het secundair onderwijs en is een belangrijke indicator van de slaagkansen in het onderwijs en de kansen in de samenleving.
A/B –stroom	Gezien het specifieke profiel van de leerlingen in de B-stroom, is het belangrijk om in de 1 ^{ste} graad het onderscheid te kunnen maken tussen de A-en de B-stroom.

Bestand 1: participatie aan het kleuteronderwijs	
Aantal niet ingeschreven kleuters naar geboortjaar en postcode woonplaats leerling + aantal leerlingen per antwoordcategorie zoals weergegeven volgens Kind en Gezin.	Hoewel kleuteronderwijs niet verplicht is, brengt een vroegtijdige deelname aan het kleuteronderwijs heel wat voordelen met zich mee. Kleuters leren er sociale en praktische vaardigheden en raken er ook – en dat is met name voor anderstalige kinderen van belang- vertrouwd met de onderwijstaal. Deelname aan het kleuteronderwijs vormt dan ook een belangrijke voorbereiding op de lagere school. Uit onderzoek blijkt dan ook dat deelname aan onderwijs op jonge leeftijd de kans op schoolse achterstand en ongekwalificeerde uitstroom verkleint. Met een gemiddelde participatie van 95% scoren de Antwerpse scholen reeds zeer hoog. Niettemin vormt een kleine minderheid van de Antwerpse kinderen een bijzonder kwetsbare groep van kinderen die reeds bijzonder vroeg in hun schoolcarrière een achterstand oplopen. In het kader van het AMIF –project worden acties ondernomen om het inschrijven van kleuters te bevorderen. Om het effect hiervan in te kunnen evalueren met het oog op een eventuele bijsturen, is het van belang om op te volgen hoe het aantal niet ingeschreven kleuters evolueert.
Aantal leerlingen kleuteronderwijs, ingeschreven op 1 februari, die in de loop van het schooljaar minder dan 220 halve dagen aanwezig zijn ✓ Naar geboortjaar en statistische sector woonplaats leerling ✓ Naar geboortjaar en vestigingsplaats van de school	Eén van de doelstellingen van Antwerp Children's zone (A'rea 2020) bestaat er in de aanwezigheid van kleuters op school te verbeteren. Om maximaal te kunnen genieten van de voordelen die het kleuteronderwijs biedt, is het immers belangrijk dat kleuters niet alleen ingeschreven zijn, maar ook voldoende aanwezig zijn. Dit is zeker ook van belang in functie van een vlotte overgang naar het lager onderwijs.

Bestand 2: spijbelen	
- Aantal leerplichtige leerlingen in het basisonderwijs op 1 februari met over het volledige schooljaar minstens 10 b-codes naar vestigingsplaats van de school, hoofdstructuur, leerjaar, geboortejaar en statistische sector woonplaats leerling - Aantal leerlingen secundair onderwijs op 1 februari met over het volledige schooljaar minstens 10 b-codes naar vestigingsplaats, geboortejaar, geslacht, onderwijsvorm, A/B-stroom (1ste graad), soort programma (voltijds/deeltijds) en statistische sector woonplaats leerling	Het spijbelen van leerlingen heeft een belangrijke signaalfunctie en leidt niet zelden tot gecumuleerde leerachterstanden en uiteindelijk vroegtijdig schoolverlaten. Vanuit beleidsinvalshoek is het van cruciaal belang om enerzijds de spijbelproblematiek gedetailleerd in beeld te brengen en anderzijds te kunnen evalueren of beleidsmaatregelen gericht op het tegengaan van spijbelen ook dat daadwerkelijk effect hebben.
- Aantal leerplichtige leerlingen in het basisonderwijs op 1 februari met minstens 30 b-codes over het volledige schooljaar naar vestigingsplaats van de school, hoofdstructuur, leerjaar, geboortejaar en statistische sector leerling - Aantal leerlingen secundair onderwijs op 1 februari met minstens 30 b-codes over het volledige schooljaar naar vestigingsplaats, geboortejaar, geslacht, onderwijsvorm, A/B-stroom (1ste graad), soort programma (voltijds/deeltijds) en statistische sector woonplaats leerling	Het spijbelen van leerlingen heeft een belangrijke signaalfunctie en leidt niet zelden tot gecumuleerde leerachterstanden en uiteindelijk vroegtijdig schoolverlaten. Vanuit beleidsinvalshoek is het van cruciaal belang om enerzijds de spijbelproblematiek gedetailleerd in beeld te brengen en anderzijds te kunnen evalueren of beleidsmaatregelen gericht op het tegengaan van spijbelen ook dat daadwerkelijk effect hebben. Bij leerlingen met minstens 30 b-codes gaat het niet meer om occasioneel spijbelen maar een regulier spijbelen wat zonder meer problematisch is voor het verdere verloop van de schoolcarrière.

Bestand 3: kwalificatie basisonderwijs	
Aantal leerlingen basisonderwijs naar vestigingsplaats van de school, geboortejaar, statistische sector woonplaats leerling en <i>naar getuigschrift basisonderwijs behaald (ja/nee)</i>	Het niet behalen van een getuigschrift basisonderwijs is een belangrijke indicator voor een kwetsbare schoolloopbaan. Deze leerlingen stromen vaak door naar het b-stroom in het secundair of naar het buitengewoon secundair onderwijs. Slechts een zeer beperkte groep (<5%) kan doorstromen naar de A-stroom in het secundair onderwijs.

Bestand 4: kwalificatie secundair onderwijs	
Aantal leerlingen in <i>gewoon voltijds secundair onderwijs</i> naar vestigingsplaats van de school, geslacht, onderwijsvorm, graad , leerjaar, A/B-stroom (1ste graad), statistische sector woonplaats leerling en <u>naar soort attestering op 30/6:</u> • A-attest • B-attest • C-attest • Geen attest (bvb bij uitstel deliberatie of diploma SO)	In het kader van ononderbroken leerloopbanen vormt het behalen van een A-attest een belangrijke indicator. Wie geen A-attest behaalt, loopt vaker schoolse vertraging op en loopt ook een groter risico om ongekwalificeerd uit te stromen.
Aantal leerlingen in 3de graad <i>gewoon voltijds secundair onderwijs</i> naar vestigingsplaats van de school, geslacht, geboortjaar, leerjaar, onderwijsvorm, statistische sector woonplaats leerling en naar <u>soort kwalificatie op 30/6:</u> • Diploma secundair • Studiegetuigschrift 2de jaar 3de graad BSO • Certificaat sense (TSO of KSO) • Geen kwalificatie behaald	Naast het diploma secundair onderwijs, kunnen in het secundair onderwijs nog andere vormen van kwalificaties behaald worden. Dit is met name het geval in het gewoon voltijds en deeltijds beroepsonderwijs, onderwijsvormen waar reeds een aanzienlijk deel van de leerlingen schoolse vertraging heeft opgelopen en die dan ook een belangrijke risico-groep vormen voor ongekwalificeerd uitstromen. Voor deze specifiek groep leerlingen is het van belang om goed op te volgen in welke mate de gevolgde opleiding effectief leidt tot een kwalificatie en hoe deze evolueert door heen de tijd.
Aantal leerlingen in het <i>deeltijds beroepssecundair onderwijs (DBSO)</i> naar vestigingsplaats, geboortjaar, geslacht, onderwijsvorm, statistische sector woonplaats leerling en naar <u>soort kwalificatie in het schooljaar:</u> 40. • Attest van verworven competenties • Certificaat • Getuigschrift 2de graad • Studiegetuigschrift 2^e leerjaar 3de graad • Diploma secundair	Naast het diploma secundair onderwijs, kunnen in het secundair onderwijs nog andere vormen van kwalificaties behaald worden. Dit is met name het geval in het gewoon voltijds en deeltijds beroepsonderwijs, onderwijsvormen waar reeds een aanzienlijk deel van de leerlingen schoolse vertraging heeft opgelopen en die dan ook een belangrijke risico-groep vormen voor ongekwalificeerd uitstromen. Voor deze specifiek groep leerlingen is het van belang om goed op te volgen in welke mate de gevolgde opleiding effectief leidt tot een kwalificatie en hoe deze evolueert door heen de tijd.
Aantal leerlingen <i>buitengewoon secundair (BUSO)</i> in OV3 naar <u>soort kwalificatie op 30/6:</u>	Opleidingsvorm 3 in het buitengewoon secundair onderwijs is gericht op het voorbereiden van jongeren op een

• Attest beroepsonderwijs • Attest van verworven bekwaamheden • Getuigschrift van verworven competenties • Getuigschrift van de opleiding • Attest van de alternerende opleiding • Getuigschrift van de alternerende opleiding • Certificaat • Geen kwalificatie behaald	tewerkstelling in het reguliere arbeidscircuit. Net zoals in het deeltijds onderwijs, vindt je hier een oververtegenwoordiging van kwetsbare jongeren die vaak al de nodige schoolse achterstand hebben opgelopen en een risicogroep vormen om ongekwalificeerd uit te stromen. Ook voor deze groep leerlingen is het dus van belang om goed op te volgen in welke mate de gevolgde opleiding effectief leidt tot een kwalificatie en hoe deze evolueert doorheen de tijd.
Aantal vroegtijdige schoolverlaters naar vestigingsplaats, geboortjaar, geslacht, onderwijsvorm, soort programma (voltijds/deeltijds) en statistische sector woonplaats leerling	Vroegtijdige schoolverlaters vormen een bijzonder kwetsbare groep op de arbeidsmarkt.

Bestand 5 : doorstroom	
<u>Doorstroom naar 1B:</u> Aantal leerlingen in 1B naar volgende kenmerken: vestigingsplaats van de school, geboortjaar, geslacht, statistische sector woonplaats leerling, onderverdeeld naar de administratieve groep en het type buitengewoon onderwijs op 1 februari van het vorige schooljaar. 41.	Leerlingen in 1B vormen een kwetsbare groep: ze hebben veel vaker in de loop van het lager onderwijs schoolse vertraging opgelopen en komen vaker uit anderstalige en/of kansarme gezinnen. Bijgevolg willen we deze groep leerlingen beter in kaart kunnen brengen: om hoeveel leerlingen gaat het, op welke leeftijd en vanuit welk leerjaar of vanuit welk type (in geval van buitengewoon onderwijs) stromen ze in in 1B, etc.
<u>Doorstroom van de leerlingen vanuit 1 B:</u> aantal leerlingen die in schooljaar X-1 in 1B zaten naar de kenmerken die ze hebben tijdens schooljaar X: → vestigingsplaats van de school, geboortjaar, geslacht, administratieve groep en statistische sector woonplaats leerling	Voor de leerlingen in 1B willen we ook nagaan wat hun vervolgtraject is in het daaropvolgende schooljaar. Stromen ze op naar de A-stroom, blijven ze in de B-stroom, stromen ze uit naar het buitengewoon secundair onderwijs? Door het beperktere aanbod van B-stroom in de stad Antwerpen, is het belangrijk om dit gegeven ook te kunnen bekijken voor op niveau van de woonplaats van de leerling.
<u>Doorstroom naar hoger onderwijs:</u> aantal leerlingen die - Al dan niet doorstromen naar hoger onderwijs (zonder dubbeltellingen) - Doorstromen naar professionele of academische bachelor	Van de generatiestudenten in een gegeven schooljaar willen we graag weten welke onderwijsvorm ze gevolgd hebben in het secundair onderwijs en in welke vestigingsplaats ze secundair onderwijs gevolgd hebben. Dit laat toe om te bekijken of de doorstroomkansen afhangen van de school en/of onderwijsvorm die leerlingen gevolgd hebben.

Onderverdeeld naar vestigingsplaats van de school secundair onderwijs waar men zijn diploma behaalde en gevolgd onderwijsvorm in het secundair onderwijs , geboortejaar, geslacht en statistische sector woonplaats van de generatiestudent	Aangezien het project Antwerp Children Zone de focus legt op de secundaire scholen in het Kiel, is het belangrijk om over gegevens te beschikken op niveau van de vestigingsplaats. Dit moet toelaten om een antwoord te formuleren op de vraag of het project een positieve impact heeft op de doorstroom van jongeren naar het hogere onderwijs. Daarnaast willen we ook bekijken of de woonplaats van de leerlingen een rol speelt. Specifiek voor het Kiel willen we nagaan of er voor de leerlingen die in de wijk Kiel naar school gaan er een verschil is naargelang ze ook in de wijk Kiel wonen of niet. Verder willen we voor de leerlingen die wonen in de wijk Kiel nagaan of het voor hun doorstroomkansen een verschil maakt of deze leerlingen in de wijk Kiel naar school gaan of daarbuiten.

Bestand 6: leerlingenaantallen	
Aantal leerlingen basisonderwijs op 1 februari naar vestigingsplaats (schoolnummer + intern volgnummer) hoofdstructuur, geboortejaar, leerjaar en statistische sector woonplaats leerling	Dit gegeven is noodzakelijk om op correcte wijze het aandeel leerlingen dat aan een bepaald kenmerk voldoet te kunnen berekenen.
Aantal leerlingen secundair onderwijs op 1 februari naar vestigingsplaats (schoolnummer + intern volgnummer) hoofdstructuur, graad, A/B-stroom, onderwijsvorm, leerjaar, opleidingsvorm (BUSO), en naar statistische sector woonplaats leerling	Dit gegeven is noodzakelijk om op correcte wijze het aandeel leerlingen dat aan een bepaald kenmerk voldoet te kunnen berekenen.

42. Het betreft gecodeerde gegevens van leerlingen basis –en secundair onderwijs die in de stad Antwerpen wonen of onderwijs volgen in een school met vestigingsplaats in de stad Antwerpen. Voor basisonderwijs gaat het om ongeveer 70.000 leerlingen. Voor secundair onderwijs gaat het om ongeveer 44.000 leerlingen. Dat is de maximale populatie, want zoals afgesproken met de onderwijsdiensten zullen er enkel gegevens worden opgenomen van scholen die hiervoor expliciet toestemming geven. De studie- en onderwijsdienst van de stad Antwerpen bezorgt hiervan digitaal de bewijsstukken aan AgODi.

43. De aanvragers vermelden volgende redenen om de gegevens op individueel niveau (gecodeerd) op te vragen:

- Om het mogelijk te maken die data te kruisen die nodig zijn om op de vragen van de onderwijspartners te antwoorden, evenwel steeds met de inachtnaam van de onmogelijkheid tot reïdentificatie.
- Om in staat te zijn de data te aggregeren naar verschillende geografische niveaus, die in de tijd anders afgebakend kunnen worden.
- Om data van AgODi op geaggregeerd niveau te contextualiseren met andere relevante statistische informatie van databronnen (in de mate dat er hiervoor ook toelating is van de andere dataleveranciers en de andere bevoegde instanties). In geen geval worden onderwijsgegevens daadwerkelijk gekoppeld met gegevens uit andere databanken.

44. Ze benadrukken dat gecodeerde gegevens nodig zijn omdat anonieme bestanden maar een beperkt aantal bewerkingen toelaten. Kruisingen van variabelen of gedetailleerde statistieken zijn bijvoorbeeld niet mogelijk terwijl vanuit het beleid vaak informatie gevraagd wordt die zulke kruisingen vereist. Bijvoorbeeld: het aantal leerlingen met thuistaal niet-Nederlands met minstens één jaar schoolse vertraging op Linkeroever.

45. De gegevens worden tot nu toe op volgende manier verkregen:

Er is een bilaterale overeenkomst met AgoDI, op basis van een deontologische code. In deze overeenkomst worden de principes vastgelegd voor de inhoudelijke samenwerking tussen het LOP, het AOB en AgoDI. De rol van de Studiedienst als gegevensverwerker ten behoeve van LOP en van AOB, die als stedelijke dienst de diverse onderwijsvragen vanuit de stedelijke diensten bundelt, wordt duidelijk afgebakend. Anderzijds bevat deze overeenkomst ook duidelijke afspraken met betrekking tot de soort gegevens die door de Studiedienst zullen verwerkt worden⁴.

46. Op basis van de hierboven geanalyseerde elementen kunnen de gegevens worden beschouwd als relevant, evenredig en niet overmatig voor de doeleinden vermeld in randnummers 23 e.v.

B.2.2. Bewaringstermijn van de gegevens

47. Artikel 4, §1, 5°, WVP voorziet dat persoonsgegevens niet langer mogen worden bewaard dan noodzakelijk is voor de verwezenlijking van de doeleinden waarvoor zij worden verkregen of verder worden verwerkt.

48. Er wordt een bewaringstermijn van 25 jaar gevraagd. De volgende motivering wordt daarvoor gegeven:

"Aangezien beleidsacties in het algemeen vaak jaren nodig hebben vooraleer de effecten zichtbaar worden, en nieuw beleid in scholen maar gradueel per schooljaar wordt ingevoerd (te starten met het eerste leerjaar, het jaar nadien

⁴ Op dit ogenblik is de gegevensstroom inzake deze leerlingen die op basis van een convenant met Onderwijs en Vorming bestond gestopt.

eerste en tweede leerjaar enzovoort), willen we de gegevens voldoende lang kunnen bewaren. Dat is ook nodig om evoluties te kunnen waarnemen, wat op zijn beurt een noodzakelijke voorwaarde is om het beleid bij te kunnen sturen. "

49. De lange bewaartermijn waardoor er heel veel gegevens ter beschikking zijn en het detail van de gegevens maken het risico op identificatie echter te groot. De VTC vraagt dat de bewaringstermijn van de gecodeerde gegevens wordt beperkt tot 3 jaar⁵. Voor de geaggregeerde geanonimiseerde gegevens is er geen beperking qua bewaringstermijn nodig.

B.2.3. Frequentie van de toegang

50. De toegang tot de gevraagde gegevens zou jaarlijks zijn. Met Antwerp Children's zone (Antwerpen Area 2020) wordt getracht een coherent beleid op lange termijn uit te stippelen voor kansarme wijk. Rekening houdend met de jaarlijks wijzigende leerlingpopulaties in scholen, is het voor een goede opvolging van de beleidsacties in de betrokken scholen van belang om over steeds over geactualiseerde en accurate gegevens te kunnen beschikken, zodat kan worden bijgestuurd waar nodig.

51. De VTC kan akkoord gaan met de gevraagde frequentie.

B.2.4. Duur van de machtiging

52. De toegang en het gebruik wordt voor onbepaalde duur gevraagd aangezien beleidsacties (vb. verhogen van participatie van kansengroepen) in het algemeen vaak al jaren nodig hebben vooraleer de effecten zichtbaar worden, en nieuw beleid vaak maar gradueel wordt ingevoerd, is het noodzakelijk een voldoende lange tijdsreeks te kunnen opbouwen. Dit is ook nodig om evoluties te kunnen waarnemen en om prognoses te kunnen opstellen, wat op zijn beurt een noodzakelijke voorwaarde is om het beleid bij te kunnen sturen.

53. De VTC kan akkoord gaan met de gevraagde duur.

B.2.5. Bestemmingen en/of derden waaraan gegevens worden meegedeeld

⁵ Zie beraadslaging VTC nr. 2014/31 voor stad Antwerpen; Zie beraadslaging VTC/M/2014/21 en ook VTC/M/2013/43: "*De bewaringstermijn is voor alle onderwijsdata de periode waarin de stad Gent – Strategie & Coördinatie – Data-Analyse & GIS zijn activiteiten ontplooit, met een maximum van 3 jaar. De gevraagde bewaartermijn moet worden gezien als een doorlooptijd. De berekeningswijzen moeten jaar op jaar identiek zijn. Fouten in berekeningswijzen worden dikwijls pas achterhaald als men een evolutie van cijfers ziet en uit deze cijfers een uit het oog springend getal bemerkt. Om fouten te kunnen herstellen vraagt men een bewaartermijn van maximaal drie jaar.*"

54. De gegevens worden enkel ter beschikking gesteld aan interne gebruikers:

De Studiedienst Stadsobservatie (SSO) van de stad Antwerpen beheert de gegevens en actualiseert deze. SSO zorgt voor een statistische verwerking en een rapportering aan AOB waarbij de deontologie en wetgeving met betrekking tot persoonsgegevens strikt wordt gevolgd. De data van de studiedienst staan in een afzonderlijke map op de server, die enkel toegankelijk is voor de medewerkers van de studiedienst. De studiedienst telt acht medewerkers. Enkel de medewerkers van de studiedienst (8 personen – consultant statistiek) hebben toegang tot de individuele (gecodeerde) data.

55. De medewerkers van de Dienst Algemeen Onderwijsbeleid hebben enkel toegang tot geanonimiseerde, geaggregeerde gegevens waarbij de herkenbaarheid van individuen niet langer mogelijk is.

56. De rapporten met geanonimiseerde en geaggregeerde gegevens kunnen, indien dit wenselijk is en deontologisch en wettelijk mogelijk is, ook extern verspreid worden naar onderwijsverstrekkers (onderwijsinstellingen) en beleidsmakers. Het gaat hier om een ruimere groep van gebruikers, die echter enkel toegang hebben tot enkele kerncijfers.

57. De VTC benadrukt dat de aanvrager alle mogelijke middelen moet inzetten om te vermijden dat de identiteit van de personen op wie de meegedeelde gecodeerde gegevens betrekking hebben, zou worden achterhaald. Het indelen in klassen of het weglaten van de variabelen die het grootste risico op heridentificatie inhouden, wordt beschouwd als een adequaat middel. In elk geval is het de aanvrager verboden om handelingen te stellen die ertoe strekken de meegedeelde gecodeerde gegevens om te zetten in niet-gecodeerde gegevens van persoonlijke aard.

B.3. TRANSPARANTIEBEGINSEL

(artikelen 4, §1, 1°, en 9 tot 15bis, WVP)

58. Artikel 9 WVP voorziet in een verplichting tot informatie van de betrokken personen van wie persoonsgegevens worden gebruikt.

59. De verantwoordelijke voor de verwerking wordt echter van de bedoelde kennisgeving vrijgesteld wanneer, met name voor statistische doeleinden of voor historisch of wetenschappelijk onderzoek of voor bevolkingsonderzoek met het oog op de bescherming en de bevordering van de volksgezondheid, de kennisgeving aan de betrokkene onmogelijk blijkt of onevenredig veel moeite kost.

60. Artikel 28 van het KB van 13 februari 2001 bepaalt dat verantwoordelijke voor de latere verwerking van persoonsgegevens voor historische, statistische of wetenschappelijke doeleinden die uitsluitend gecodeerde persoonsgegevens verwerkt is vrijgesteld van de verplichting tot kennisgeving, bedoeld in artikel 9, § 2, van de wet, op voorwaarde dat de voorwaarden, bepaald in Hoofdstuk II, Afdeling II van dit besluit, worden nageleefd.

61. Deze vrijstelling neemt echter niet weg dat de VTC er zich kan van vergewissen of er passende waarborgen worden voorzien voor de bescherming van de rechten van de betrokkenen.

62. De aanvragers stellen dat de gegevens niet op persoonsniveau verspreid worden.

63. Onderwijs en Vorming deelt alle info ivm machtigingen en gegevensstromen dmv een beperkte beschrijving, een link naar extra info en een vermelding van de contactpersoon op de publieke website. (<http://onderwijs.vlaanderen.be/informatieveiligheid>)

64. De VTC vraagt ook dat de stad Antwerpen de gegevensuitwisseling communiceert in haar rapporten en op haar website, met vermelding van deze machtiging.

B.4. EXTERNE VERWERKERS EN DIENSTENINTEGRATOR

65. De externe verwerker voor AgODi is DXC (en opvolger HB-plus) dat de dataset klaarmaakt. Door AgODi worden gecodeerde data, met name met een gecodeerd ID leerling, aan de stad Antwerpen bezorgd (zie schema in de aanvraag).

66. De statistische sector van de woonplaats van de leerling zoals gekend bij de school is nog niet in het gegevensbestand van AgoDI opgenomen. Om dit gegeven aan het bestand toe te voegen, wordt gewerkt met een onafhankelijke intermediaire organisatie, Made4it NV, die in opdracht van de stad Antwerpen de adressen zal geocoderen tot statistische sectoren

De stad Antwerpen werkt met een externe verwerker, Made4it bv, voor de geocodering omdat ze graag willen werken met de statistische sector van de leerlingen. Met betrekking tot het verwerken van persoonsgegevens heeft Made4it bv een uitgebreide overeenkomst getekend met de stad Antwerpen.

De werkwijze gaat als volgt:

- De bron (AgoDI) levert een bestand met adressen en een eigen code aan aan Made4it
- Made4it converteert deze adressen naar statistische sectoren en stuurt dit bestand terug. Dit bestand wordt ook gewist op de eigen server.

- Op basis van de eigen code koppelt de bron (AgoDI) de statistische sector aan de andere gegevens. Adresgegevens en de eigen code wordt verwijderd.
- SSO krijgt het gecodeerde bestand zonder adres en code terug.
- De gegevens staan opgeslagen op de server van SSO, die enkel toegankelijk is voor de medewerkers van SSO.
- SSO krijgt dus op geen enkel moment in de procedure individuele adressen te zien.

67. De VTC herinnert er aan dat ingeval van onderaanneming, de privacywet aan iedere verantwoordelijke voor de verwerking oplegt om zijn relatie met externe verwerker te omkaderen met een overeenkomst die voldoet aan de voorschriften van artikel 16, §1, WVP.

B.5. BEVEILIGING

68. De VTC wijst de verantwoordelijke voor de verwerking op de verplichtingen van artikel 16 WVP en op de richtsnoeren informatieveiligheid⁶.

69. De overdracht van data kan op een veilige manier gebeuren zoals via secure FTP. Deze methoden worden door Digipolis beschikbaar gesteld en kunnen op vraag geïmplementeerd worden.

70. De VTC vraagt dat dit dan ook gedaan wordt.

71. Bovendien zijn een aantal bijkomende beveiligingsmaatregelen voorzien:

- De data van de studiedienst staan in een afzonderlijke map op de server, die enkel toegankelijk is voor de medewerkers van de studiedienst.
- Er is een strikte toegangscontrole voor toegang tot het stadsnetwerk. Bij uitdiensttreding worden alle rechten in AD verwijderd zodat alle toegang tot data geblokkeerd is.
- De rechten op de mappen worden ingesteld via Active Directory. Er worden groepen gemaakt met een vooraf gedefinieerd toegangsprofiel. Personen die in dit profiel passen, worden in deze groepen gezet. De personen die deze rechten kunnen aanpassen, zijn beperkt. De rechten worden enkel aangepast na goedkeuring door de verantwoordelijke van de Stad.
- Er is een specifiek toegangscircuit (ACT: Aanvraag Computer Toegang) om toegang te verkrijgen tot mappen en toepassingen. Goedkeuring gebeurt op basis van de functie en door de persoon verantwoordelijk voor de mappen en de toepassingen.

⁶ http://www.privacycommission.be/sites/privacycommission/files/documents/richtsnoeren_informatiebeveiliging_0.pdf

72. Volgende bijkomende garanties worden gegeven m.b.t. het aandeel van de studiedienst stadsobservatie (SSO) van de stad Antwerpen in dit project.

De SSO verzamelt en analyseert de gegevens voor statistische en wetenschappelijke verwerking in opdracht van de dienst algemeen onderwijsbeleid (AOB), beide van stad Antwerpen. In hun werking zijn volgende punten van belang:

- Scheiding onderzoekers en beleidsadviseurs versterkt de garantie op privacy:

Het feit dat de data-analyse wordt uitgevoerd door de studiedienst houdt bijkomende garanties in voor de privacy, aangezien de personen die met de gecodeerde persoonsgegevens werken, niet dezelfde zijn als de personen die het beleid vorm geven. Dit garandeert een nauwkeurige en objectieve verwerking van de data waarbij de deontologische code maximaal gerespecteerd wordt.

- Informatie in rapporten is niet reïdentificeerbaar:

De gegevens die door SSO meegedeeld worden (de rapporten, de resultaten) zijn altijd anoniem (lees: geaggregeerd, zodanig dat personen niet reïdentificeerbaar zijn). De regel is dat in tabellen met kleine aantallen deze aantallen niet (exact) weergegeven worden (*small cell analyse*).

- Gebruik van de statistische sector:

Gegevens worden geaggregeerd verwerkt tot stadsbrede informatie. Informatie op schoolniveau wordt niet verspreid. Wanneer dit wenselijk is en beargumenteerd kan worden in het kader van een goed bestuur, wordt informatie opgesteld op het niveau van de statistische sector (het laagst mogelijke geaggregeerde niveau). Ook hier geldt de regel dat kleine aantallen (minder dan 5 of indien er traceerbaarheid optreedt) deze aantallen niet exact weergegeven worden.

B.5.1. Op het niveau van de aanvrager

73. De veiligheidsconsulent van de stad Antwerpen is gekend bij de VTC⁷. De stad beschikt over een door het college goedgekeurd schriftelijk veiligheidsplan.

⁷ Advies veiligheidsconsulent nr. 162/2017 van 25 oktober 2017.

B.5.2. Op het niveau van de instantie die de gegevens zal doorgeven

74. De veiligheidsconsulent van het Beleidsdomein Onderwijs en Vorming en is gekend bij het Sectoraal Comité van de Sociale Zekerheid en van de Gezondheid en bij de VTC. Uit de meegedeelde stukken blijkt dat zij beschikt over een veiligheidsplan en een veiligheidsbeleid. Dit werd laatst geactualiseerd op 29 januari 2016.

IV. BESLUIT

75. De VTC **machtigt** AgODi om de persoonsgegevens mee te delen aan Algemeen Onderwijsbeleid van de stad Antwerpen voor de doeleinden en onder de voorwaarden vermeld in deze machtiging.

76. De VTC bepaalt dat de stad Antwerpen zorgt voor transparantiemaatregelen conform randnummer 63

50. De VTC bepaalt dat de bewaringstermijn van de gecodeerde gegevens wordt beperkt tot 3 jaar.

Willem Debeuckelaere,
Voorzitter